

# VLAAMSE COMMISSIE ONROEREND ERFGOED

ADVIES VCOE 2018|066 VAN 26 SEPTEMBER 2018

OVER DE VOORLOPIGE BESCHERMING ALS MONUMENT VAN WONING VELGHE IN GENT, NAAR AANLEIDING VAN DE ADVIESVRAAG VAN MINISTER GEERT BOURGEOIS VAN 10 AUGUSTUS 2018

*De Vlaamse Commissie Onroerend Erfgoed, rechtsgeldig samengesteld, brengt op 26 september 2018 volgend advies uit:*

1. De VCOE ontving op 10 augustus 2018 een adviesvraag van Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering en minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed over de voorlopige bescherming als monument van woning Velghe, gelegen Koning Albertlaan 97 te Gent. De commissie spreekt zich in voorliggend advies uit over de documenten in het kader van de voorlopige bescherming met name (a) het ministeriële besluit tot voorlopige bescherming, (b) de fotoregistratie, (c) het afbakeningsplan en (d) het beschermingsvoorstel.
2. De voorgestelde bescherming wordt gekaderd binnen het beleidsthema van de herinventarisatie van Gent. Het naastgelegen pand, Koning Albertlaan 95, werd opgenomen binnen het huidige beleidsthema van de naoorlogse architectuur in Gent en deelgemeenten. Woning Velghe maakt sinds de jaren 1970 deel uit van dit kantoorgebouw van de ACLVB en is er aan de achterzijde mee verbonden. Het beschermingsvoorstel stelt dat: *‘Gezien de huidige samenhang tussen beide panden en parallellen in stilistische keuzes, werd besloten om het beschermingsdossier voor Woning Velghe gelijktijdig op te maken met het beschermingsdossier van het Secretariaat van de Algemene Centrale der Liberale Vakbonden van België in Gent, zie 4.001/44021/138.1’*. De commissie vindt de motivering van de kadering binnen het beleidsthema ‘naoorlogse architectuur in Gent en deelgemeenten’ onvoldoende. Ze wijst erop dat voor woning Velghe de bouwaanvraag reeds in 1936 werd goedgekeurd en de bouw vermoedelijk kort nadien aanvatte. De woning werd in de inventaris van het bouwkundig erfgoed opgenomen als ‘interbellumwoning’<sup>1</sup>. Bovendien wordt bij de motivering van de architecturale erfgoedwaarde de woning genoemd als *‘representatief voor de stijldiversiteit die het interbellum kenmerkte.’* Woning Velghe werd eind jaren 1970 aangekocht door de ACLVB, waarna de woning aanpassingen onderging, maar de commissie meent dat de waarde van de woning zich duidelijk in het interbellum situeert. Bovendien is er geen historische link tussen woning Velghe en het Secretariaat van de Algemene Centrale der Liberale Vakbonden van België in Gent, waardoor het beschermingsdossier van woning Velghe niet zomaar aan het beschermingsdossier van het Secretariaat van de Algemene Centrale der Liberale Vakbonden van België in Gent kan gekoppeld worden. De commissie vraagt dan ook om de aanleiding van de bescherming beter te kaderen<sup>2</sup>.
3. Artikel 1 van het ministerieel besluit legt de bescherming als monument vast van woning Velghe. Artikel 1 verwijst tevens naar het afbakeningsplan en de fotoregistratie die als bijlagen bij het beschermingsbesluit werden gevoegd.
4. Artikel 2 van het ministerieel besluit verwijst naar de architecturale, artistieke en historische waarden die de bescherming als monument verantwoorden en beschrijft de aanwezige erfgoedkenmerken en erfgoedelementen die het te beschermen monument typeren. De commissie merkt op dat een beschrijving van de kelder verdieping en van de achterzijde van de garage ontbreekt en vraagt om te verduidelijken of deze al dan niet erfgoedwaarde bezitten.

---

<sup>1</sup> <https://inventaris.onroenderfgoed.be/aanduidingsobjecten/91599>

<sup>2</sup> Zie ook VCOE 2018-067 Advies bescherming Gent secretariaat ACLVB

5. De beheerdoelstellingen zijn opgenomen in artikel 3 van het beschermingsbesluit. De commissie wijst erop dat de bewaarde marmeren haard in de achterste kamer op de bovenverdieping in de opsomming in artikel 3, 5° ontbreekt. Het beschermingsvoorstel stelt op pagina 6 dat het stalen buitenschrijnwerk van de gelijkvloerse en eerste verdieping voorheen donker geschilderd waren. De commissie stelt voor om het donker schilderen van dit schrijnwerk op te nemen als suggestie wanneer restauratie of onderhoud zich opdringt.
6. Artikel 4 van het ministerieel besluit bevat de voorschriften voor instandhouding en onderhoud van het te beschermen monument. De commissie kan deze voorschriften ondersteunen.
7. In artikel 5 van het beschermingsbesluit worden de toelatingsplichtige handelingen opgesomd. De commissie kan deze ondersteunen.
8. Tot slot formuleert de commissie volgende bemerkingen bij het inhoudelijk dossier:
  - het opmaken van een systematische afweging van zijn oeuvre en waardering in functie van bescherming wordt als wenselijk geacht (pagina 13). De commissie vraagt of hiervoor reeds een planning werd opgesteld;
  - op pagina 21-22 wordt verwezen naar een ensemble burgerhuizen, op de hoek van de Patijntjesstraat en de Aaigemstraat, die beschermd zouden zijn als monument. De commissie wijst erop dat dit ensemble beschermd is als stads- en dorpsgezicht<sup>3</sup>.
9. Op basis van bovenstaande argumentatie en opmerkingen geeft de commissie een voorwaardelijk gunstig advies voor de voorlopige bescherming als monument van woning Velghe in Gent. De commissie vraagt:
  - de aanleiding van de bescherming beter te kaderen;
  - te duiden of de kelderverdieping en de achterzijde van de garage erfgoedwaarde bezitten;
  - de beheerdoelstellingen op enkele punten aan te vullen.

Namens de Vlaamse Commissie Onroerend Erfgoed,

Michiel Deweydt

Voorzitter

---

<sup>3</sup> <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/aanduidingsobjecten/10419>